

LVB en psychose: achtergrond en tips voor de praktijk

Dr. Claudia Vingerhoets - gedragsdeskundige en onderzoeker, 's Heerenloo en Maastricht University

Dr. Janneke Zinkstok - kinder- en jeugdpsychiater en onderzoeker UMC Utrecht

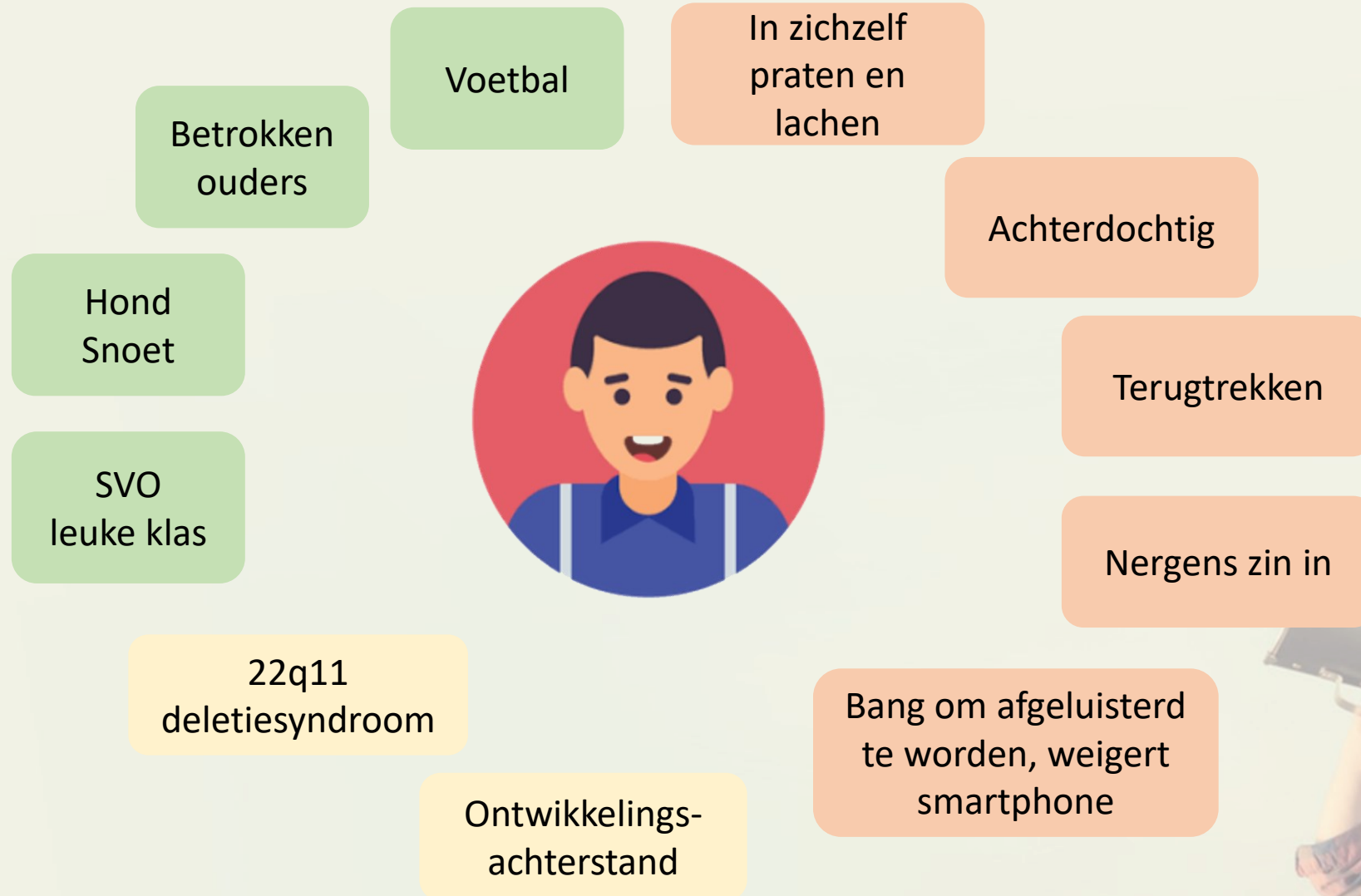

Leerdoelen LVB en psychose:

- Wat is het?
- Hoe ontstaat het?
- Hoe herken je het?
- Hoe ga je om met iemand die psychotisch is?

Casus Pim, 17 jaar

Casus Maya, 14 jaar

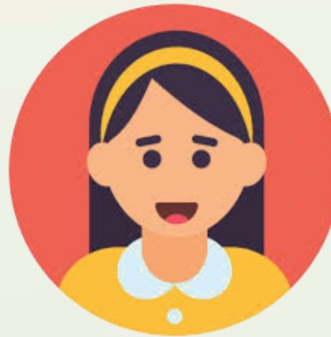
Vader agressief
naar moeder

Vriendschap met
nichtje Leda

VMBO Kader, gepest op
school

TicToc, 1K volgers

Ouders gescheiden,
woont bij moeder

Laag zelfbeeld

Overgewicht

Weinig vriendinnen

Licht verstandelijke
beperking

Hoort stemmetje: 'je bent
dom' en 'je bent dik'

Kernsymptomen

- **Positief**

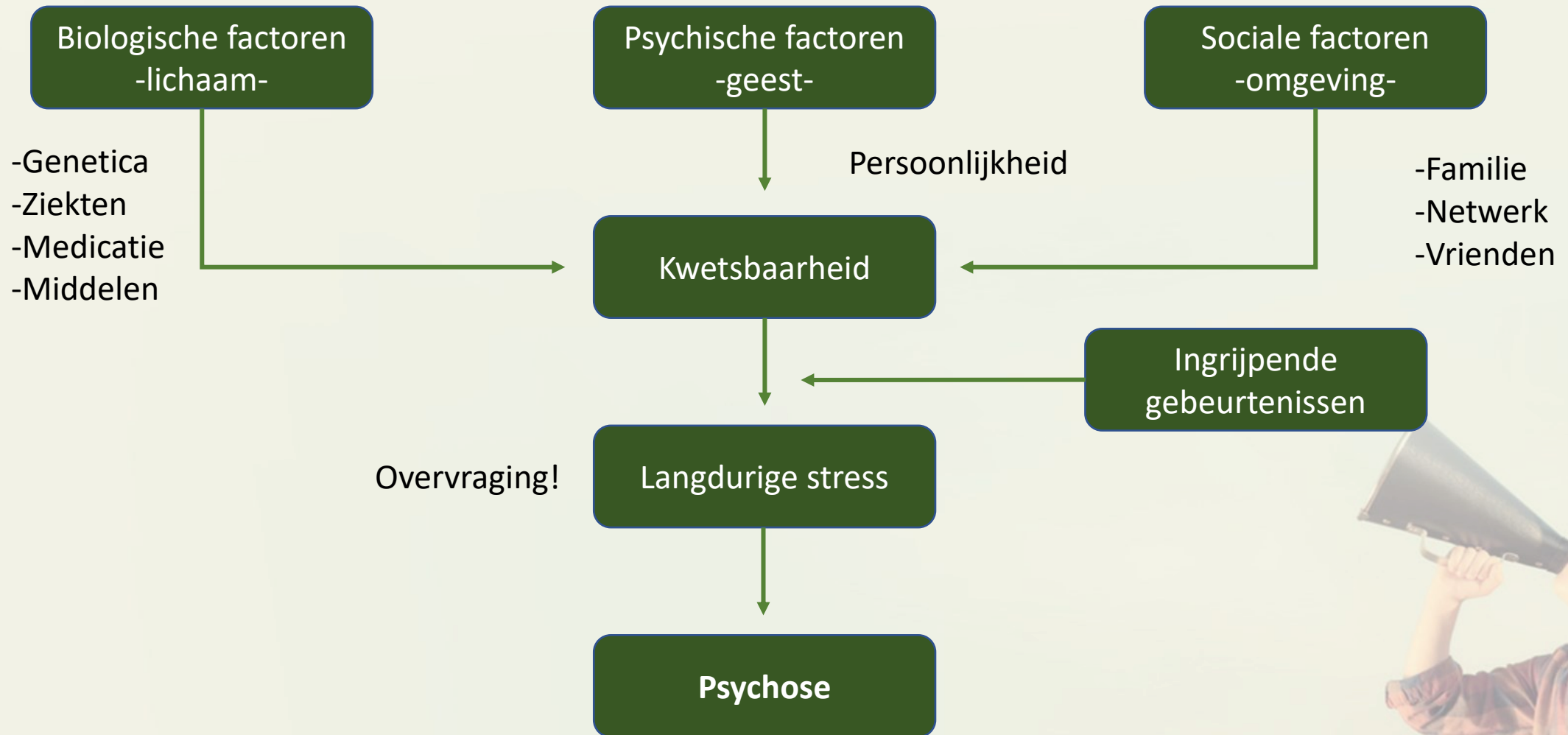
- Wanen
- Hallucinaties
- Verward denken (denkstoornissen)

- **Negatief**

- Vervlakking emoties
- Terugtrekken / verwaarlozen
- Verminderde motivatie

Oorzaken

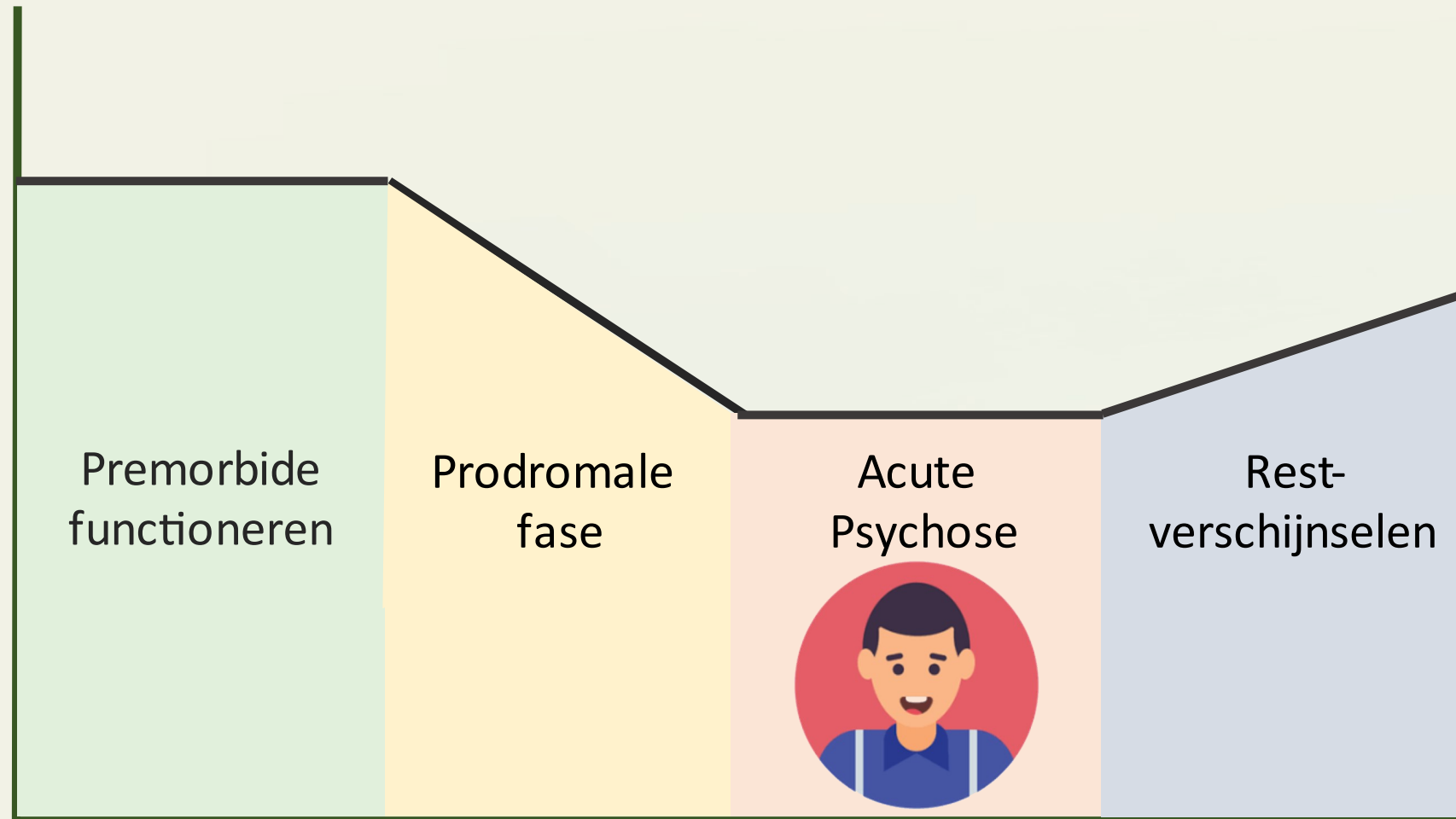

Genetische aandoeningen

- 22q11.2 deletie syndroom ~ 30%
- Prader Willisyndroom ~ 15%
- Klinefelter syndroom ~ 12%
- Turner syndroom
- Trisomie X

Herkennen van een psychose / beloop

Diagnostiek

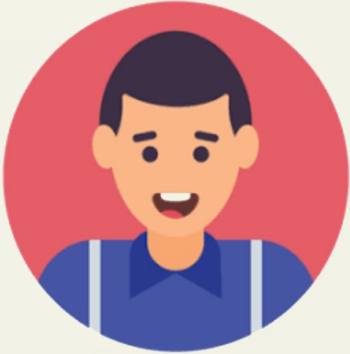
- Gesprek / anamnese
- Observatie
- Informanten

Differentiaal diagnostiek

- Waanidee vs. fantasie (sociaal emotionele ontwikkeling)
- Stemmen vs. gedachten
- Hallucinaties vs. intrusies (trauma)

Wanen
Hallucinaties
Paranoïa

Psychose

Stemmen (gedachten)
Laag zelfbeeld
Trauma

Geen psychose

Behandeling van psychose

- Medicatie
- Begeleiding / bejegening
- Structuur en levensstijl

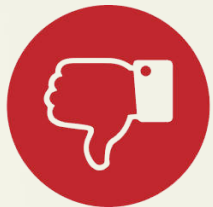
Hoe ga je om met iemand die psychotisch is?

• Do's

- Luisteren en begrip tonen
- Ingaan op een thema waar jullie het over eens zijn (bijv 'als je de hele tijd zo slecht slaapt, ben je vast heel moe')
- Een collega inschakelen voor overleg (GZ psycholoog, AVG, psychiater)

• Don'ts

- Zeggen dat het niet klopt wat iemand denkt
- Boos worden
- Goedbedoelde adviezen geven

Take messages

1. Jongeren met LVB zijn kwetsbaar voor psychische problemen, ook psychose!
2. Niet iedereen die een stem hoort, heeft een psychose!
3. Bij twijfel: vraag advies!
4. Behandeling bestaat uit o.a. medicatie, begeleiding, leefstijl (=ook stress)

